

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 28 februari 1994 door de Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Executieve van 9 december 1992 tot regeling van de ombudsfunctie in de diensten en instellingen van de Vlaamse Executieve", heeft op 8 maart 1994 het volgend advies gegeven :

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP-BESLUIT.

Het voor advies voorgelegde ontwerp-besluit strekt ertoe de beknopte regeling vervat in artikel 9 van het besluit van de Vlaamse regering van 9 december 1992 tot regeling van de ombudsfunctie in de diensten en instellingen van de Vlaamse regering, aan te vullen met een procedure-regeling voor het indienen en behandelen van de klachten in verband met de werking van de diensten van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Zoals de Raad van State heeft doen opmerken in zijn advies L. 21.960/8 van 24 november 1992 over het ontwerp dat het voornoemde besluit van 9 december 1992 is geworden, vindt de Vlaamse regering de bevoegdheid om de ontworpen regeling vast te stellen in de bepalingen van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen welke haar belasten met de organisatie en de leiding van de "administratie" in de zin van artikel 87, § 1, van die bijzondere wet.

ONDERZOEK VAN DE TEKST.Opschrift.

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 19 januari 1994 tot aanpassing van de besluiten van de Vlaamse regering en van de ministeriële besluiten aan de federale terminologie, dient het opschrift van het ontworpen besluit als volgt te luiden :

.../...

"Besluit van de Vlaamse regering houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 9 december 1992 tot regeling van de ombudsfunctie in de diensten en instellingen van de Vlaamse regering".

Ook verder in het ontwerp moeten de woorden "Vlaamse Executieve" telkens vervangen worden door "Vlaamse regering".

Aanhef.

De bepalingen van het decreet van 12 december 1990 betreffende het bestuurlijk beleid waarnaar wordt verwezen in het tweede lid van de aanhef, bieden geen rechtsgrond voor de ontworpen regeling. Dat tweede lid dient dus uit de aanhef te worden weggelaten.

Artikel 1.

1. Luidens artikel 1, 1°, van het voornoemde besluit van 9 december 1992, zoals gewijzigd door het besluit van 19 januari 1994, moet voor de toepassing van dat besluit onder "diensten van de Vlaamse regering" worden verstaan "de administraties van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap".

Gelet op die begripsomschrijving dient, om redenen van innerlijke samenhang, in het ontwerp derhalve steeds de term "diensten van de Vlaamse regering" te worden gehanteerd

.../...

in plaats van "dienst(en) van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap" (ontworpen artikel 9, § 1, eerste en tweede lid) of "ministerie van de Vlaamse Gemeenschap" (ontworpen artikel 9, §§ 2, 3, 4°, c), en 7°, en 6, 3° en 4°).

2. Luidens het tweede lid van paragraaf 1 van het ontworpen artikel 9 dient iedereen die een klacht heeft "zich in de eerste plaats tot de betrokken dienst (te richten)" vooraleer hij zich tot de ombudsman wendt.

In de bij de adviesaanvraag gevoegde "nota aan de Vlaamse regering" wordt aan die bepaling de volgende commentaar gewijd :

"Wel wordt van het principe uitgegaan dat de klager, alvorens de ombudsman aan te spreken, eerst de betrokken inhoudelijk bevoegde diensten contacteert om hen de gelegenheid te bieden in de klachtenbehandeling de eerstelijnszorg te verstrekken".

Noch uit de tekst van de ontworpen bepaling, noch uit de aangehaalde commentaar valt op te maken of het voorafgaandelijk "contacteren" van de betrokken dienst al dan niet schriftelijk dient te gebeuren en, naar de bedoeling van de stellers van het ontwerp, moet worden beschouwd als een formeel ontvankelijkheidsvereiste voor de nadien bij de ombudsman in te dienen klacht. Uit de omstandigheid dat in paragraaf 3 van het ontworpen artikel 9 het verzuim om de betrokken dienst voorafgaandelijk aan te spreken niet wordt vermeld onder de gronden van niet-ontvankelijkheid van de klacht bij de ombudsman, lijkt te kunnen worden opgemaakt

.../...

dat het bedoelde vereiste niet op straffe van niet-ontvanke-
lijkheid van de klacht bij de ombudsman is opgelegd.

De ontworpen regeling behoeft op dit punt verduide-
lijking.

3. Men redigere de bepaling sub 1° van de ontworpen
paragraaf 3 als volgt :

"1° als in de klacht niet de identiteit van de klager wordt
opgegeven;".

4. Luidens de ontworpen paragraaf 6, 1°, is de
ombudsman bevoegd om de overlegging te vragen "van het
dossier waarop de klacht betrekking heeft".

De vraag rijst of die bepaling het onderzoeksrecht
van de ombudsman niet te sterk beperkt en of hij, meer
bepaald, niet in de mogelijkheid moet worden gesteld om ook
andere dossiers dan dat waarop de klacht betrekking heeft te
doen overleggen, bijvoorbeeld om na te gaan of in het
betwiste dossier al dan niet de gebruikelijke werkwijze werd
gevolgd.

5. Luidens het tweede lid van de ontworpen paragraaf 6
is de ombudsman bevoegd om "beëdigde" tolken op te roepen.

.../...

Volgens de gemachtigde van de regering zullen alleen ambtenaren van de vertaaldienst van de Vlaamse Gemeenschap als tolk worden opgeroepen.

Er valt niet in te zien waarom deze personeelsleden, die in hun hoedanigheid van ambtenaar reeds de eed hebben afgelegd, met het oog op hun optreden als tolk voor de ombudsman speciaal een eed zouden moeten afleggen.

Overigens dient erop te worden gewezen dat, overeenkomstig artikel 192 van de gecoördineerde Grondwet van 17 februari 1994, geen eed kan worden opgelegd dan krachtens een wet en dat de wetgever de eedformule dient vast te stellen. Daargelaten de vraag of de decreetgever, met toepassing van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, in dat verband regelend zou kunnen optreden, kan het volstaan vast te stellen dat de Vlaamse regering ter zake iedere bevoegdheid mist.

Het woord "beëdigde" dient derhalve uit de ontworpen bepaling te worden weggelaten.

De kamer was samengesteld uit

de Heer	: W. DEROOVER,	kamervoorzitter, voorzitter,
Mevrouw	: S. VANDERHAEGEN,	kamervoorzitter,
de Heer	: M. VAN DAMME,	staatsraad,
de Heer	: J. GIJSSELS,	assessoren van de
Mevrouw	: Y. MERCHIEERS,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	: F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. BAERT, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door de H. G. VAN HAEGENDOREN, referendaris, en toegelicht door Mevr. R. THIELEMANS, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS.

W. DEROOVER.